

**REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE**

Odklonilno ločeno mnenje sodnika dr. Ude

Podpisani sem glasoval za ugoditev predlogu in za sprejem odločitve, da sta določbi petega odstavka 23. člena in 25.a člena Zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij v neskladju z ustavo in da je v neskladju z ustavo tudi Uredba o izdajanju in upoštevanju potrdil na podlagi neizplačanega dela neto osnovnih plač s prilogo A in obrazci. Mnenja sem namreč, da citirani določbi Zakona in Uredba z učinki za nazaj posegajo v pridobljene pravice delavcev.

Podpisani menim, da je Ustavno sodišče zavzelo pravilno stališče, da citirane zakonske določbe in Uredba niso v nasprotju z ustavno določbo enakosti pred zakonom iz 14. člena Ustave. Delavci, zaposleni v gospodarskih dejavnostih in delavci, zaposleni v negospodarskih dejavnostih so v različnem dejanskem in pravnem položaju. Različnost dejanskih stanj pa dovoljuje tudi normativno različnost. Vprašanje, ali je zakonodajalec pri urejanju pravnega položaja delavcev v gospodarstvu in delavcev v negospodarskih dejavnostih izbral najustreznejše institute, pa je stvar primernosti, ne pa ustavnosti zakonskih rešitev. Strinjam se torej z razlogi Ustavnega sodišča, ki se nanašajo na to vprašanje, zlasti z razlogi na str. 10 do 13.

Mnenja pa sem, da citirane določbe zakona in na podlagi zakona izdana uredba posegajo v pridobljene pravice. V odločbi Ustavnega sodišča je opisan sistem oblikovanja plač v gospodarstvu. Del tega sistema so tudi splošna kolektivna pogodba za gospodarstvo (Uradni list RS, št. 1/90 in 11/93) in posebne kolektivne pogodbe za posamezne gospodarske dejavnosti.

Nekatere posebne kolektivne pogodbe za dejavnosti pa so vsebovale določbe, da morajo delavci za manj prejete plače prejeti listine, s katerimi bodo v kasnejših obdobjih sodelovale v procesu lastninjenja podjetja (take določbe na primer vsebujeta četrti odstavek 16. člena Kolektivne pogodbe dejavnosti, gostinstva in turizma Slovenije, Uradni list RS, št. 2/91 in peti odstavek 62. člena Kolektivne pogodbe za črno in barvno metalurgijo in livarne ter kovinsko in elektroindustrijo Slovenije, Uradni list RS, št. 12/91).

Ko so bila delavcem namesto plač, oblikovanih v skladu z zakonitimi predpisi, splošno kolektivno pogodbo za gospodarstvo in v skladu z ustrezno posebno kolektivno pogodbo za posamezno dejavnost izdana potrdila, so pridobili pravico s temi potrdili sodelovati v lastninskem preoblikovanju njihovega podjetja. Šlo je za na zakoniti podlagi pridobljene pravice tako po njihovem obsegu (neizplačan je bil del plače) kot po vsebini (priznana jim je bila med drugim tudi pravica do sodelovanja pri lastninskem preoblikovanju podjetja). Te pravice pa bi po mojem mnenju moral spoštovati tudi zakonodajalec pri sprejemu Zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij in pri njegovem noveliranju.

Sodnik
dr. Lojze Ude